

Mtul'katlku Wjit Koqwajo'taqann Mimajulnu'k Wejkuaqml'tlj

Preamble

Na Ke'sk kejitastkl wkpmlte'taqn lapjiw lame'k eykl aqq nkute'jklaqq mukisklaswl'kasinukl koqwajo'taqann wejku'laqml'tl mimajulnu'k na nekmewe'l elqanetekewe'l wjit alsumsimk, koqwaja'taqan aqq wantaqo'tl wsitqamu'k.

Na Ke'sk penoqlte'taqan aqq esatite'tmaqan wjit koqwajo'taqann wejku'iaqmi'titl mimajulnu'k wetapeksi'kl elue'wuti'l ta'n msit wen poqwajite'tikl aqq wejkwite'tmk wsitqamu ta'n tett msit wen alsutk ta'n teluej aqq teli-ktlamlstasij aqq alsutk pmawsin keskmna'q we'kwata'sik kiswa kewisinuk, na wla kisi tlapukuemk msit mimajulnu'k tliktantunew mawi espe'k.

Na Ke'sk nuta'q ta'n tijiw ji'nm mu ketu' kisa'lawt eliapsin mita kespiagewey, matneken, matnmn kestawite'taqan aqq emekwo'tasimk, na koqwajo'taqann wejku'laqmi'tl mimajulnu'k miamuj etli-ankwo'tasikl tplutaqaniktuk,

Na Ke'sk nuta'q apoqonmatamn ta'n tela'matul'tljik eleke'wa'ki'l,

Na Ke'sk msit mimajuinu'k naspultijik Mawalo'mi Eleke'wa'ki'l kisl wi'kml'tij alsutaqn Wi'katikniktukta'n teli-espote'tmi'tij iapjiw wikaqtekl koqwajo'taqann wejku'aqmi'till mimejuinu'k aqq wkpmitte'taqan aqq ta'n teli espote'lmij mimajuinu'k aqq nkutey koqwajo'taqan wjit ji'nmukaqq e'pijik aqq kisite'tml'tij ktmqojnmnew wejiwula'tekemk wjit mawio'mi aqq ajiklu'tn mimajuaqan wjit msit alsusutl,

Na Ke'sk mstl eleke'wa'kl'lnastekl Mawio'mi kisi lui'tmasultijik toqlukwtnew Mawalo'mi Eleke'wa'ki'l, kisi-mawjukutinew, ktmqojenmnew msit tami kepmitte'tasiktn aqq klo'tasiktn ta'n koqwajo'taqann wejku'laqmititl mimajulnu'kaqq asusuti ta'n msit wen ala'toq.

Na Ke'sk aqq keknu'e'k msit wen nsitmn aqq nenmin wla koqwajo'taqannaqq alsusuti'l kwalaman kisitla'sitew ta'n tel lui'lmasultimkl,

Na nika' Mawio'ml Eleke'wa'ki'l telapukua'tijik:

Wula Wtul'katikn wjit Koqwajo'taquann Mimajulnu'k Wejkuaqml'tij kisi mawi apoqntimu'k wjit msit mimajuinu'k aqq wjit msit elekewa'ki'l, kulaman msit wen aqq msit mawio'mi'l wsitqamu'k, klite'aq ta'n wjit welek, slawpukeltew mita kinamueten aqq sasa'tutisnu kulaman kepmitte'tlsnu wula ta'nl wejku'aqmi'kl aqq ta'n telt alsomsuti'k aqq wejinu'kwalsulti'k ketlewa'tunen, wula kmitkinaq aqq se'k wmitkiwal, ketlewa'tunen ta'n telji'k wsitqamu kulaman nenasital aqq ketlamite'tasitql kilk wjit ta'nik nasupultijik wula mawlo'mi aqq ta'n tett te's eleke'waki'l we'kwiaq aqq ta'n tett we'kwlaswieket.

Article 1

Msit mimajulnu'k weskwijinu'ltijik alsumsultijik aqq newte' tett wkpimte'tmut aqq koqwajo'taqnn wejku'laqmititl.

Article 2

Msit wen wejku'awamitl msit koqwajo'taqann aqq alsusutl'l ewikasikl wla Wi'kalikniktuk, ta'n pasikwenij, ta'n pasik tlamuksij, ta'n pasik teli'sij, ta'n pasik teli ktlamistasij, ta'n ketu' tlapukuej, ta'n tett wetapeksij kiswa teli alsutekej ta'n ketu' tli weskwijinu'j jisna ta'n ketu' tle'k.

Aqq elt, ma' istutte'lmament wen wjit ta'n telapukuej, kiswa wjit ta'n tett etli-ilsumuj, kiswa eleke'wa'kik ta'n wejiej tlla'j newtlpukuik, kiswa anko'tasik kiswa nikana'tasik, kiswa etek ta'n pasik koqoe' ta'n keltaqanj ta'n teli saqamawutik.

Article 3

Msit wen wejku'laqmit koqwajo'taqan wjit ta'n tel mimajij, teli-alsumsij aqq tel-sankewe'k wen.

Article 4

Ma' wen kisi pisu'-lukwa'mit kiswa keltaqanuksik; keltaqanuksimkewey aqq pisu'lukalmimkewey lpa ma asite'tasinuk.

Article 5

Ma' wen kisi wunmajo'tasik kiswa amaskwipilnuksik kiswa ewlo'tasik kiswa penoqo'tasik.

Article 6

Msit wen wejku'laqmit nenulte'tasin ta'n pasik tami wjit ta'n teli skwijinult tplutaqanikiuk.

Article 7

Msit wen newte'telpukult tplutaqaniktuk aqqwejku'awamit, keskma'q piluite'tasin kiswa tepkislte'lmuksin, newte'tli-ikaluksin tplutaqaniktuk. Msit wen wejku'laqmit newte'tli-ikaluksin kwaman ma' penoqo'tasik aqq ma wen listmuk wla telwikasik kiswa assitmuk wenl listmlin aqq penoqite'teikelin.

Article 8

Msit wen wejku'awamit apoqomasutita'n tett etli-ilsutekemk wjit ta'n teli-ewla'luj ta'n tujiw kemutmu'j koqwajo'taqann lapjiw wikaqteki, ta'n iknmusn tplutaqaniktuk kiswa ewi'kasikl.

Article 9

Ma wen wskintuk kisi-pija'luksik, kiswa naqeyuksik kiswa ejikleyuksik.

Article 10

Msit wen wejku'laqmit newte' tl-nutuksin aqq tlo'tasin ta'n tijiw ilsumji nu'jl ilsuteklitl ta'n alsumsik aqq welinqanilsutekek, ta'n tujiw ilite'tasikl wkoqwajo'taqanmi aqq natkoqoe'l tepkatik tla'teken wen-aqq ta'n pasik telsmut ta'n teli-o' pla'tekej.

Article 11

Ta'n pasik wen elsu'tmut kisi opila'taken weskunk koqwajo'taqan tlite'tasin staqa nika'j mna'q teletekekis mi'soqo kisutasik ketloqo kisi o'plateken aqq etli tlmumut ta'n tett msit wen kejitoq ta'n tela'sik aqq ta'n teli ikalsitew iamuj weskunk.

Ma' wen kisi ilsumuksik opila'taket wjit koqoe' ta'n mu telwikasinuksip opila'tekemk ta'n tijiw tela'tekejek kiswa mu tela'tekejek. Aqq ma kisi aji eplewi-apankitmuk ta'n teli-opila'tekej aqq ta'n teli-apankitmukis ta'n tijiw opila'tekejek.

Article 12

Aqq ma' wen kisi tala'tuawt ta'n teli-sankewe'k, kiswa wikmaq, kiswa wi'kk, kiswa wtui-katikinn, kiswa kisi matnmawt ta'n tel-kepmitte'lmuj kiswa telite'lmuj. Msit wen weskunk koqwajo'taqan ikatluksin tplutaqaniktuk kwalaman mu wen kisi sesepta'sualmini kiswa ajina'mint wjit wla koqoe'l.

Article 13

Msit wen wejku'laqmit koqwajo'taqan alsumsin ta'n teli-ala'sij aqq ta'n tett etlqatekej wmitkimk.

Msit wen wejku'laqmit koqwajo'taqan kisi-nqitmn eleke'waki'l, we'kaw wmitkimk, aqq kisi apaja'in wmitkimk.

Article 14

Msit wen wejku'laqmit koqwajo'taqann wjit ta'n telilnuij.

Wla koqwajo'taqann ma kisi-likasiwun ta'n tujiw kisi opla'teken kiswa tela'teken ta'n mu wije'winuk ta'n telltasult'tij aqq teliktlamsitasulti'tij Mawio'mi Eleke'wa'kik.

Article 15

Msit wen wejku'laqmit koqwajo'taqann wjit ta'n telakutk.

Ma' wen kisi apija'tuaq ta'n telakutk kiswa kiswaqa'lawt ktu' sa'se'wa'toq ta'n telakutk.

Article 16

Ji'nmuk aqq E'pijik ta'n tepipuna'tijik weskunmi'tij koqwajo'taqann malte'wultinew aqq wunijanultinew, ta'n pasik ketu ta'n wenij, kiswa telilnuij, kiswa teli ktlamsitasij. Wejku'aqamulti'tij newte' koqwajo'taqan malie'wutiktuk, ke'sk malie'wij kiswa puna'tekej.

Kisi-malte'witaq wenik ta'n tijiw kitk tel pewatmi'tij aqq mu wen ki'kaj malte'wa'lamint.

Wen wikmaq na welikoqwaajite'tasik aqq mawi-espote'tasik mawlo'mik aqq wejku'aqamit wen wikmaq ikatmuksin mawlo'mik aqq Eleke'wa'kik.

Article 17

Msit wen wejku'aqmit koqwajo'taqann kisi alsutmin koqoey newtuka'lukwet kiswa mawalalsuteken.

Ma' wen skintuk kisi-wusua'tuaj ta'n koqoey alsutk.

Article 18

Msit wen wejku'laqmit koqwajo'taqan alsutmin ta'n telita'sij, telktlamsilasij aqq ta'n teli-alasutmaj; wla koqwajo'taqan wiaqtek wen alsusit sa'se'wa'tun ta'n teli-alasutmaj kiswa telikilamsitasij; aqq elt etek koqwajo'taqan newtuka'lukwet kiswa mawukwat sankewimajukatmin kiswa mestiaknutmin ta'n teli-alusutmaj kiswa teli-ketlamsitasij ta'n tel kina'muet etlintawa'qatoq, teli alasutmaj aqq telimajukat ta'n teli-alasutmat kiswa teli-klamsitasij.

Article 19

Msit wen wejku'laqmit koqwajo'taqan ta'n telita'sij aqq ta'n teluej; wla koqwajo'taqaniktuk wiaqtek wen ta'n telita'sij kesma'q wen sespeta'sualmint aqq kisi kwilmin, msinmn aqq iknmuetun kinu'tmaqan aqq ankita'suaqan ta'n pasik mataqa'taqan ewe'wk aqq ta'n pasik tett.

Article 20

Msit wenik wejku'laqmit koqwajo'taqan alsumsultinew kisi sankewi'mawita'new aqq kisi-mawo'ltinew.

Ma' wen kisi ki'kaji nasa'luksik Mawio'mi ta'n mu ketu' naspik.

Article 21

Msit wen wejku'laqmit koqwajo'taqan kisi-ika'lsin ta'n teli-nikana'tumk wmitkin, koqwaaju kiswa mkunanta'niknikana'tu'tij ta'n tele'k wmitkin.

Msit wen wejku'taqmit koqwajo'taqan newte'kistllukwen kaplno'l wmitkink.

Ta'n telpewatmi'tij mimajuinu'k na na'te'l wjiatew ta'n tela'taqatijik ta'nik nikana'tu'tij eleke'wa'ki, aqq wla nemitasitew ta'n tijlw menaqaj mekunuj ta'nik nikana'tu'tij eleke'wa'ki, loq kimlapukwemk kiswa newte' teli-assutmuk ta'n teli mkunuj ta'nik nikanpukultijik.

Article 22

Msit wen, ta'n naspit mawio'mi, wejku'laqmit koqwajo'taqan wjit otpi'tnewey aqq wejku'aqamit, sapa'siktn te's eleke'waki atiknen kiswa mawuktml'tij eleke'wa'ki'l aqq tlawtitew ta'n telmilesik aqq telpukulk te's eleke'wa'ki sultewey kiswa mawlo'mley kiswa lnuey koqwajo'taqann ta'n nuta'tl wjit ta'n telukupmite'lmuj aqq ta'n telikwek ta'n wen telqamisij.

Article 23

Msit wen wejku'laqmit koqwajo'taqan kisilukwen, aqq kisimkunmn wktlukwaqan, aqq tetpapo'tasin ta'n tett etl-lukwey aqq iknmuksin apoqonmasuti kwlamen kislukewtew.

Msit wen, mu kisi, pilute'telmamint, wejku'i'aqmit koqwajo'taqan newte tliapankiluksin wjit newte ta'n tel lukutl'tijik.

Msit wen ta'n elukwet wejku'laqmit koqwajo'taqan tetpaqi apankituksin kwlamen pkwatew wjit nekmaqq wjit wikmaq mimajuaqan teplaq wjit ta'n telukupmite'lmuj aqq ankuawtukomuksin aqq apoqnmuksin elam nuta'j.

Msit wen wejku'laqmit koqwajo'taqan kisitun kiswa nasa'sin lukewinu'k mawlo'mlwew ta'n anklo'tmuaten ta'n tele'k.

Article 24

Msit wen wejku'laqmit koqwajo'taqan wjit ta'n teli-mila'sit aqq teli atlasmit, wlaqtek tett keknu'e'k ta'n telipkijlukwet aqq na'kwekl iknumutl apankitasikl atlasmin kiswa ala'sin.

Article 25

Msit wen wejku'laqmit koqwajo'taqan kisi-pkwatun mimajuaqan teplaq wjit ta'n telwele'k aqq telwelawsit nekm aqq wikmaq, wiaqkitmumk mijipjewey, tapsunn, ta'n wikit aqq ta'n telmaliamut kesnukwaj aqq koqoey piluey apoqonmasuti nuta'j, aqq wejku'laqmitl koqwajo'taqann apoqonmuksin mu kislukwek, kiswa ksnukwaj, kiswa ejele'k, kiswa siku'skewij, kiswa kisikulj kiswa mu kisi pkwatuk wmimajuaqanm mita natala'teket.

E'pitwunijanit kiswa mijua'ji'j wejku'aqamit maltamuksin kiswa apoqonmuksin. Msit mijua'jl'jk, weskwijinultijik malie'wimk kiswa moqo, newte' tli-anko'tasullilaq.

Article 26

Msit wen wejku'taqmit koqwajo'taqan wjit ekina'masuti ma awlinuk, amskwesewey aqq ta'n nuta'q. Amskwesewey ekina'masutl msit wen miamuj wessua'toq. Ta'n telitekemk aqq espikina'muti tettew wijit ta'n pasik wen ketu ksua'ten.

Ekina'masuti tettew kwlamen msit wen kisi tle'tew ta'n telmenukej aqq mikikna'tun ta'n tel kepmitet'mau'klmimajuinu'k koqwajo'taqnamual aqq alsusuti'l tapjiw ki's etekl. Ekina'masuti ktmoqjentew nsitatultinenu, tqamutatultinu aqq wela'matutlinu msit eleke'wa'ki'l, telakutimkl aqq ta'n teli-alasutmakl, aqqstawa'tew lukwaqan pelukwatmi'tij Mawio'mi Eleke'wa'ki'l wjit wantaqo'tl stawwije'wmnu.

Knki'kwinaq wejku'aqmitij wesko'tmi'tij nikantek koqwajo'taqan kisimkunmnew ta'n tlkina'muaten wunijanuaq.

Article 27

Msit wen wejku'i'aqmit koqwajo'taqan kisi-ika'lsin ta'n telo'lti'tij knutanminal, aqq kisi wekasin lukwaqaney nsituo'qon, aqq kisi-wekasin piley koqoey kejitumk aqq wulapesin.

Msit wen wejku'i'aqmit koqwajo'taqan maltaptmuksin koqwa'kaqq ta'n weji kisitasik koqoey wetapeksik kjijitaqaniktuk, wi'katikniktuk kiswa kisltaqay koqoey ta'n nekm kisa'toq.

Article 28

Msit wen wejku'i'aqmit koqwajo'taqan kwlamantlwl-pmlatew koqoey ta'n nekm wkoqwajo'taqann aqq wtalsusuti'ml ewikasikl wla Wikatikniktuk kisi

tla'sitl.

Article 29

Msit wen wejku'i'aqmitlkukwaqann wjit wutanm kwlaman kisi'sitew ta'n telqamiksit.

Ta'n telwekasij wen wkoqwajo'taqann aqq wtalsusulti'ml, msit wen mimamujpa wije'wkl tplutaqann ta'n teli-asite'lj kwaman msit wen nenulte'tmuaten aqq kepmit'e'tmuaten wkoqwojo'taqann aqq wtalsusutl'ml aqq wijetulltal ta'n tel nuta'q nsituo'qon, wantaqo'ti aqq kelu'lk wjit msit wen wla teli-alsumsultijik mimajuinu'k eleke'wa'kl'l.

Wla koqwajo'taqann aqq alsusuti'lma' kisi ewe'wasinukl popwajilukwektn aqq ta'n telapukuek aqq telite'tmumkipn Mawio'mi Eleke'wa'ki'l wtui'katiknuaq.

Article 30

Mu koqoey wla kisi wikasik kisi tlkitmumint bluekin Eleke'wa'ki, mawio'mi kiswa mimajuinu wejku'i'aqmijl koqwajo'taqan kisi tla'teken kiswa kisi tilukwen koqoey ta'n tli-ksika'tutal koqwajo'taqann aqq alsusuti'l ta'n tett kisiwikasikl.